

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Návrh vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky o evidenčnej a ohlasovacej povinnosti

Predkladateľ: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

Nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

<i>TYP NÁKLADOV</i>	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	0	0
<i>B. Iné poplatky</i>	0	0
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	0	48 157
<i>D. Administratívne náklady</i>	27 874	211 267
Spolu = A+B+C+D	27 874	259 424
Z toho		
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podn.</i>	0	204 231
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality)</i>	0	0

<i>VÝPOČET PRAVIDLA 1in2out:</i>	IN	OUT
<i>G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F</i>	27 874	259 424

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie (dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP)	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SR/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov spolu	Počet subjektov MSP	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na kategóriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)
1	Zrušenie povinnosti zasielania ohlásení o vzniku odpadu a nakladaní s ním v listinnej podobe	366/2015	§ 3 ods. 1	SK	01.01.16	Podnikateľské subjekty nakladajúce s odpadom (ELO) a pôvodcovia odpadu	20 646	16 560	12	254 623	Out (znižuje náklady)
2	Zavedenie povinnosti zasielania údajov z elektronickej evidencie odpadov výlučne elektronicky pre povinné osoby s výnimkou pôvodných pôvodcov podľa § 4 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 79/2015 z. z. o odpadoch	79/2015	§ 103 ods. 23	SK	01.01.24	Podnikateľské subjekty nakladajúce s odpadom (ELO)	4 086	N	7	27 874	In (zvyšuje náklady)
3	Zavedenie povinnosti zasielania ohlásení výlučne elektronicky prostredníctvom informačného systému	79/2015	§ 103 ods. 23	SK	01.01.24	Prevádzkovatelia skládok odpadov, Organizácie zodpovednosti výrobcov, Tretie osoby, Individualisti, Výrobcovia podľa § 27 ods. 7	2 286	N	2	4 801	Out (znižuje náklady)

						zákona, Výrobcovia podľa § 54 ods. 6 zákona, Spracovatelia starých vozidiel					
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na PP zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, aby mohol byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj link na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov (A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, B. Iné poplatky, C. Nepriame finančné náklady, D. Administratívne náklady). Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

P. č. 1 – Zrušenie povinnosti zasielania ohlásení o vzniku odpadu a nakladaní s ním v listinnej podobe

Podľa aktuálne platnej legislatívy evidujeme za rok 2020 počet podnikateľských subjektov, ktorí zaslali ohlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním vo výške 20 646 (zdroj: RISO – regionálny informačný systém o odpadoch). V rámci výpočtu sme vychádzali z princípu, že 1 ohlásenie = 1 podnikateľský subjekt.

Ohlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním predstavuje sumár evidenčných listov odpadu, ktoré povinné subjekty vedú vždy pre konkrétne katalógové číslo odpadu.

Vypracovanie vyššie spomínaného ohlásenia vrátane jeho kontroly sme odhadli približne na 60 minút, ktoré sme použili pri výpočte kalkulačky nákladov na podnikateľské prostredie. Ohlásenie bolo zasielané raz za rok, najneskôr do 28. februára za predchádzajúci kalendárny rok.

Ušetrená suma na poštovnom bude 43 356,6 eur (20 646 počet podnikateľských subjektov * 2,1 eur poštovné podľa tarify Slovenskej pošty pre doporučený list zaslaný 1. triedou).

Zrušenie povinnosti vypracovať ohlásenie vychádza na 211 266,4 eur (celkový vplyv na kategóriu dotknutých subjektov 254 623 eur – 43 356,6 eur, ktoré predstavuje poštovné).

V zmysle vyššie uvedených údajov odhadujeme zníženie nákladov podnikateľskému prostrediu na 254 623 eur.

P. č. 2 – Zavedenie povinnosti zasielania údajov z elektronickej evidencie odpadov výlučne elektronicke pre povinné osoby s výnimkou pôvodných pôvodcov podľa § 4 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 79/2015 z. z. o odpadoch

Od 01.01.2026 budú presne definované podnikateľské subjekty zasielať elektronické dávky na kvartálnej báze, to znamená že elektronické evidenčné listy odpadu za prvé tri mesiace v príslušnom roku zašlú v priebehu štvrtého mesiaca, čím sa zníži administratívna záťaž, pretože subjekty nebudú musieť nijako sumarizovať dáta, ale pošlú ich v takom stave, v akom si ich viedli v rámci evidencie. Ako zvýšenie administratívnej záťaže sa môže javiť zvýšenie periodicity zasielania údajov z 1 x ročne na 4 x ročne. Nakoľko vytvorenie ohlásenia o vzniku odpadu a nakladaní s ním zabralo rozhodne viac času, zasielania elektronických dávok (elektronických evidenčných listov odpadu) bez akejkolvek zmeny na kvartálnej báze predstavuje stále zníženie administratívnej záťaže.

Počet subjektov, ktorí budú zasielať elektronické dávky do informačného systému odpadového hospodárstva (ďalej len „informačný systém“) odhadujeme na 4086. Pri stanovení uvedeného počtu podnikateľských subjektov sme vychádzali z množstva celkového počtu podnikateľských subjektov, ktoré v r. 2020 zaslali do RISO ohlásenie o vzniku odpadu a nakladaní s ním, tzn.

20 646, pričom sme z uvedeného počtu odrátali pôvodných pôvodcov odpadu definovaných v § 4 ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch vo výške 16 560 (zdroj: RISO), čím sme napokon dospeli k počtu osôb povinných zasielať od 01.01.2024 elektronické dávky – 4 086.

Zasielanie elektronických evidenčných listov odpadu na kvartálnej báze do informačného systému odhadujeme na 40 minút ročne (1 elektronická dávka = 10 minút).

Zavedenie zasielania elektronických dávok zvyšuje administratívne náklady pre 4086 subjektov o 27 874 eur za rok.

P. č. 3 – Zavedenie povinnosti zasielania ohlásení výlučne elektronicky prostredníctvom informačného systému

Podľa údajov z informačného systému, bude mať zavedenie vyššie uvedenej povinnosti vplyv na 2337 podnikateľských subjektov. Pri výpočte sme brali do úvahy podnikateľské subjekty, ktoré budú posilať elektronické ohlásenia prostredníctvom informačného systému (pozn. všetky subjekty okrem prevádzkovateľov skládok odpadov majú túto možnosť zasielania elektronických ohlásení prostredníctvom informačného systému už od 01.01.2020):

- Organizácie zodpovednosti výrobcov – 16
- Tretie osoby – 3
- Výrobcovia plniaci si vyhradené povinnosti individuálne – 47
- Výrobcovia podľa § 27 ods. 7 zákona – 81
- Výrobcovia podľa § 54 ods. 6 zákona – 2052
- Spracovatelia starých vozidiel – 49
- Prevádzkovatelia skládok odpadov – 89

Ministerstvo nedisponuje presnou informáciou, koľko subjektov využilo možnosť zaslať príslušné ohlásenie elektronickou formou, na základe čoho vypočítalo celkové množstvo ušetrených nákladov na poštovnom v prípade, že by všetky subjekty zasielali ohlásenia v listinnej forme. Ušetrená suma predstavuje 4907,7 eur – zaokrúhlene 4908 (2337 podnikateľských subjektov * 2,1 eur poštovné podľa tarify Slovenskej pošty pre doporučený list zaslaný 1. triedou).

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uveďte formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uveďte spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uveďte hlavné body konzultácií a ich závery.

Uveďte zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

Konzultácie so spoločnosťou E.P.A., spol. s r.o. prebiehajú priebežne počas celého roka, nakoľko štatutárny zástupca spoločnosti má na MŽP SR dohodu o vykonaní práce vzťahujúcu sa k Informačnému systému odpadového hospodárstva, so zameraním na pomoc pri tvorbe návrhu vyhlášky.

Spoločnosti EKOVID s.r.o., ENVIS, s.r.o. a Ing. Zuzana Balková EKO – IN boli oslovené kvôli ich dlhodobému pôsobeniu v oblasti environmentálneho poradenstva firmám, ktoré nakladajú s odpadom. Spoločnostiam bol dňa 31.08.2022 zaslaný vlastný materiál spolu s dôvodovou správou – osobitná časť, so žiadosťou o zaslanie pripomienok najneskôr do 06.09.2022. Spoločnosti zaslali viacero pripomienok, z ktorých sme nie všetky akceptovali a zapracovali. Asociácia nezávislých spracovateľov druhotných surovín, ktorá združuje podnikateľské subjekty realizujúce výkup so zameraním na kovové odpady, bola oslovená dňa 14.09.2022, pričom pripomienky zaslala 15.09.2022.

Príklady akceptovaných pripomienok:

- Ponechanie možnosti vedenia listinnej evidencie odpadu na evidenčných listoch aj po 01.01.2027 pre pôvodných pôvodcov odpadu,
- Doplnenie § 5 ods. 8 do návrhu vyhlášky – možnosť kontroly údajov (viaceré firmy chcú vedieť, aké množstvo odovzdali napr. zberovým spoločnostiam kvôli auditu),
- Viaceré legislatívno-technické pripomienky,
- Doplnenie obchodníka a sprostredkovateľa do položky č. 24 v prílohe č. 1 Evidenčného listu odpadu,
- Odstránenie § 22 ods. 2 z návrhu vyhlášky o evidenčnej a ohlasovacej povinnosti (vo vyhláške č. 89/2024 Z. z. o evidenčnej a ohlasovacej povinnosti sa povinnosť registrácie subjektov do ISOH zrušila a mala by byť na odporúčanie komisie LRV presunutá do zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, nakoľko povinnosti nie je možné ukladať vyhláškou (preto bola regulácia č. 4 oproti pôvodnému návrhu vypustená).

Príklady neakceptovaných pripomienok:

- Zrušenie povinnosti vedenia evidencie odpadu pre pôvodných pôvodcov – MŽP SR nepristúpilo k danému zrušeniu z dôvodu, že by následne muselo zaviesť hranicu pre zasielanie elektronických dávok aj pre tieto subjekty, pričom by elektronické dávky v prípade prekročenia hranice na konci roka museli zasielať späť za celé sledované obdobie,
- V § 1 ods. 1 znížiť okruh definovaných povinných osôb na osobu nakladajúcu s odpadom podľa § 3 ods. 2 zákona a pôvodcu odpadu podľa § 4 ods. 1 zákona – MŽP SR nepristúpilo k zúženiu povinných osôb kvôli tomu, aby sa jednotlivé subjekty vedeli bližšie identifikovať kvôli povinnosti vedenia evidencie,
- Zrušenie povinnosti vedenia evidencie najmenej 1 x za mesiac – MŽP SR nepristúpilo k zrušeniu tejto povinnosti kvôli možnému zneužitiu zo strany niektorých podnikateľských subjektov. Uvedené je potrebné zachovať pre prípadné kontroly zo strany SIŽP, prípadne okresných úradov vo veciach štátnej správy odpadového hospodárstva.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Existuje predpoklad, že určitá skupina subjektov bude v elektronizácii vidieť bariéru, avšak z pohľadu MŽP SR takúto bariéru nevidíme, nakoľko subjekty aj v súčasnosti pracujú s rôznymi elektronickými systémami.

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Áno. Pôvodní pôvodcovia odpadu podľa § 4 ods. 1 písm. a) a c) zákona o odpadoch nebudú povinní zasielať na rozdiel od ostatných povinných osôb definovaných v § 1 ods. 1 návrhu vyhlášky elektronické dávky do informačného systému.

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Nie

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

V oblasti podnikateľského prostredia takúto situáciu nepredpokladáme. Na strane štátnej správy (MŽP SR) bude potrebné navýšenie počtu zamestnancov, ktorých pracovnou náplňou budú aktivity spojené s informačným systémom (príprava zmenových požiadaviek systému, kontrola údajov, analýza údajov, tvorba výstupov potrebných na reportovanie voči Eurostatu, Európskej komisii, občanom, štátnym orgánom a orgánom verejnej správy v SR atď.).

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Nie

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Cieľom návrhu vyhlášky je zabezpečiť kontrolu materiálového toku odpadu, ktorá je momentálne ťažko sledovateľná, z čoho vyplýva lepší prehľad v oblasti kontroly a následných sankcií voči podnikateľským subjektom, ktorí v súčasnosti nakladajú s odpadom v rozpore so zákonmi a inými vykonávacími predpismi.

Takisto možno očakávať zefektívnenie procesov, nakoľko údaje sa budú do informačného systému zasielať elektronickou formou, tzn. žiadateľom rôznych informácií o odpadoch v SR sa skráti doba čakania na výstupy zo strany MŽP SR.

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

☐ zvyšuje ☒ nemení ☐ znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

a) sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;

Očakáva sa zvýšenie množstva sankcií voči subjektom, ktoré v súčasnosti nakladajú s odpadom v rozpore so zákonmi a inými vykonávacími predpismi.

Nakoľko je výška sankcií za jednotlivé porušenia zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a jeho vykonávacích predpisov rôzna, výšku sankcií za jednotlivé porušenie možno nájsť v § 117 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch.

b) vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;

c) regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;

d) iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.